

SELETUSKIRI

maeluministri määruse „2021. aastal „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika kohased maaelu arengu toetused” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus „2021. aastal „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika kohased maaelu arengu toetused” kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (edaspidi *ELÜPS*) § 66 lõike 1 alusel, arvestades 2021. aasta riigieelarve seaduse § 1 osa 6 jaos 8 põllumajanduse, toidu ja maaelu kuludeks määratud rahalisi vahendeid, ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artikli 10 lõike 2 alusel heaks kiidetud „Eesti maaelu arengukavaga 2014–2020” (edaspidi *arengukava*).

Määruse eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Maaeluministeeriumi maaelupoliitika ja analüüsi osakonna majandus- ja keskkonnaanalüüsi büroo nõunik Ove Pöder (tel 625 6290, ove.poder@agri.ee). Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Maarika Öövel (tel 625 6197, maarika.oovel@agri.ee) ja keeleliselt on eelnõu toimetanud sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (tel 625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

Määruse eelnõu eesmärk on kehtestada arengukava peatükis 8.2 nimetatud meetmete, alameetmete ja tegevuse liikide rakendamiseks antavate asjakohaste toetuste andmine 2021. aastal.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

ELÜPSi § 66 lõike 1 kohaselt kehtestab maaeluminister igal aastal määrusega nende arengukava meetmete, alameetmete ja tegevuse liikide loetelu, mille raames on eelarveaastal võimalik maaelu arengu toetust taotleda.

Eelarveaastal antavate toetuste loetelu kehtestamine täidab nii võimalike taotlejate teavitamise kui ka arengukava eesmärgipärase juhtimise, sealhulgas finantsjuhtimise funktsiooni. ELÜPSi § 66 lõike 6 kohaselt ei teki maaelu arengu toetuse taotlemise õigust, kui selle toetuse andmist ei ole maaeluminister eelarveaastal otsustanud. Kui määruse eelnõus ei ole ette nähtud teisiti, käsitatakse üldjuhul toetuse taotlemisena komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas, otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.06.2014, lk 48–73), artikli 2 lõike 1 punktis 3 nimetatud toetusetaotluse („toetuse taotlemiseks või määruse (EL) nr 1305/2013 raames toetuskavaga liitumiseks esitatud taotlus“) esitamist. Selle definitsiooni kohaselt on 2021. aastal võimalik taotleda toetust enamiku määruse eelnõu §-s 1 nimetatud meetmete ja §-s 2 nimetatud tegevuse liikide raames. Erandiks on meede 9 „Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine”, mille puhul on eelnõu § 2 lõike 7 kohaselt

võimalik toetust taotleda ainult juba varem toetusskeemiga liitunud toetuse saajatel iga-aastase maksetaotluse alusel. Kõigi arengukava mitmeaastaste pindala- ja loomapõhiste toetusskeemide (meetmete 10 „Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede” ja 11 „Mahepõllumajandus” tegevuse liigid) puhul on võimalik toetust taotleda nii nendel taotlejatel, kes on toetusskeemiga juba varem liitunud (see tähendab taotlejatel, kellel on kehtiv kohustus) kui ka uutel, kehtiva kohustuseta taotlejatel. Samuti on nende toetuste puhul võimalik kehtivat kohustust suurendada asjaomase toetusskeemi rakendusmääruses sätestatud tingimustel.

2021. aastal ei toimu üldse taotlusvoore vaid üksikute arengukavas ettenähtud meetmete või tegevuse liikide puhul nagu, meetme 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused” tegevuse liik „Individaalse nõustamisteenuse toetamine” (selle puhul toimus meetme rakendamiseks vajalik taotlusvoor juba 2015. aastal, ent selle raames toetuse lõppkasusaajatele nõuandeteenuse osutamine jätkub ka 2021. aastal), meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse” tegevuse liik „Kiviaia taastamise toetus”, meetme 16 „Koostöö” tegevuse liik „Innovatsiooniklaster”, meetme 19 „Toetus LEADERi kohalikule arengule (CLLD – kogukonna juhitud kohalik areng)” tegevuse liik „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine” ning meede 21 „Erakorraline ajutine toetus põllumajandustootjatele ja VKE-dele, keda COVID-19 kriis on eriti mõjutanud”.

Maaelu arengu toetusteks ettenähtud vahendite jaotuse 2021. aastal antavate toetuste kohta kehtestab maaeluminister käskkirjaga.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 640/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas, otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.06.2014, lk 48–73), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469).

4. Määruse mõjud

Määruse rakendamisel suureneb võimalike taotlejate teadlikkus 2021. aastal antavatest maaelu arengu toetustest ning luuakse seeläbi paremad tingimused nende toetuste eesmärgipäraseks kasutamiseks. Määruses nimetatud toetuste rakendamise eesmärgid ja eeldatavaid mõjusid on kirjeldatud nii arengukavas kui ka selle eelhindamise aruandes.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Enamiku määruse alusel korraldatavate taotlusvoorude raames vastu võetavate ja rahuldatavate taotluste alusel makstakse toetuse saajale toetust 2022. aastal või veelgi hiljem. Mõne toetuse puhul jõutakse makseteni eeldatavasti juba 2021. aastal. Määruse rakendamine ei too endaga kaasa lisategevusi, samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused on ette nähtud 2021. aasta riigieelarve seaduse § 1 osa 6 jaos 8 põllumajanduse, toidu ja maaelu kulude all.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Rahandusministeeriumile eelnõude infosüsteemis EIS. Eelnõu saadetakse informatsiooniks ka arengukava seirekomisjonile.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Saron

Kantsler